NN 111/2021 (14.10.2021.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-2278/2021 od 8. rujna 2021.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1943

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnijela Mirjana Nestić iz Donjeg Vidovca, na sjednici održanoj 8. rujna 2021. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski građanski sud u Zagrebu dužan je dovršiti predmet koji se vodi pred tim sudom pod brojem Ovr-8/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Mirjani Nestić iz Donjeg Vidovca, Rade Končara 3, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava na razumnu duljinu postupka zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 4.400,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa i uprave Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Mirjana Nestić iz Donjeg Vidovca (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 15. travnja 2021. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, u postupku koji se vodi kod Općinskog građanskog suda u Zagrebu u predmetu broj: Ovr-8/2019 (ranije broj: Ovr-1553/2001).

Ovo osobito stoga jer je odlukom Ustavnog suda broj: U-IIIA-546/2019 od 9. srpnja 2019. naloženo Općinskom građanskom sudu u Zagrebu da dovrši predmet broj: Ovr-8/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci. Navedeni ovršni postupak u trenutku podnošenja ustavne tužbe nije okončan.

Podnositeljica traži da Ustavni sud usvoji njezinu ustavnu tužbu i ponovno naloži rješavanje ovršnog postupka koji se vodi pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu pod brojem Ovr-8/2019.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

2. Podnositeljica je na temelju pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Zagrebu broj: Pn-870/01 od 11. travnja 2001., prijedlogom za ovrhu od 27. srpnja 2001. protiv ovršenika Željka Tutunovića, pokrenula ovršni postupak pod brojem Ovr-1553/01 (sada broj: Ovr-8/19).

Ustavni sud je odlukom broj: U-IIIA-546/2019 od 9. srpnja 2019. usvojio ustavnu tužbu podnositeljice podnesenu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na isti ovršni postupak. U navedenoj ustavnoj tužbi naloženo je Općinskom građanskom sudu u Zagrebu da u predmetu broj: Ovr-8/19 donese odluku u roku od šest (6) mjeseci, dok je podnositeljici zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku određena primjerena naknada u iznosu od 37.400,00 kuna.

Ovršni postupak broj: Ovr-8/19 vodi se pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu i nije okončan.

Pregled radnji u postupku od podnošenja prijedloga za ovrhu do donošenja odluke Ustavnog suda broj: U-IIIA-546/2019 od 9. srpnja 2019. prikazan je u toj odluci.

Iz očitovanja predsjednice Ovršnog, izvanparničnog i stečajnog odjela Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj: Su-1002/2021 od 4. lipnja 2021. vidljivo je:

» – 24. rujna 2019. održano je ročište na kojemu su svi ovrhovoditelji (I. ovrhovoditelj Mirjana Nestić (podnositeljica zahtjeva), II. ovrhovoditelj Drago Gagula, III. ovrhovoditelj Gramat d.d. i IV. ovrhovoditelj Stjepan Zaplatić) suglasno predložili novo vještačenje nekretnine,

– zaključkom od 24. rujna 2019. sud je odredio novo vještačenje radi utvrđivanja vrijednosti nekretnine za 17. listopada 2019.,

– 14. listopada 2019. Ivica Bačić podnio je sudu 'Zahtjev za izuzeće od izvršenja ovrhe' (list 383 spisa) koja sadržajno odgovara prigovoru treće osobe u ovršnom postupku,

– 17. listopada 2019. održan je očevid na licu mjesta radi utvrđivanja vrijednosti nekretnine koja je predmet ovršnog postupka te je vještaku određen rok od 60 dana radi izrade nalaza i mišljenja,

– 24. prosinca 2019. vještak je dostavio sudu nalaz i mišljenje vezano za vrijednost nekretnine te je isti dostavljen strankama,

– rješenjem od 28. veljače 2020. sud je odlučio o prigovoru uputivši Ivicu Bačića u parnicu,

– naredbom od 2. ožujka 2020. sud je od zemljišnoknjižnog odjela zatražio priklope spisa kojim su založni vjerovnici upisani na nekretnini koja je predmet ovršnog postupka. U predmetnom ovršnom postupku postoji devet založnih vjerovnika fizičkih osoba, a koji se svi trebaju pozvati na ročište za dražbu. Založna prava upisana su još 1994. godine te je utvrđeno da su neki založni vjerovnici preminuli, a za neke adrese navedene u zemljišnoknjižnom izvatku nisu više aktivne,

– dopisom od 22. prosinca 2020. zatražena je od MUP-a terenska provjera za neke založne vjerovnike (Mariju Bele i Branka Bele) te je isti odgovorio da za iste nema podataka,

– rješenjem od 10. veljače 2021. založnim vjerovnicima Branku Bele i Mariji Bele postavljen je privremeni zastupnik,

– rješenjem od 16. veljače 2021. prekinut ovršni postupak s obzirom da je IV. ovrhovoditelj Stjepan Zaplatić preminuo,

– dopisom od 23. veljače 2021. zatraženo je od Općinskog suda u Zlataru rješenje o nasljeđivanju iza pok. Stjepana Zaplatića

– 8. travnja 2021. Općinski sud u Zlataru dostavio je rješenje o nasljeđivanju iza pok. Stjepana Zaplatića,

– rješenjem od 14. travnja 2021. doneseno je rješenje o nastavku predmetnog ovršnog postupka sa nasljednicima iza pok. Stjepana Zaplatića.

(...)

Postupak u navedenom predmetu nije dovršen u roku određenom odlukom Ustavnog suda broj U-IIIA-546/2019 od 9. srpnja 2019. s obzirom da su 24. rujna 2019. na ročištu svi ovrhovoditelji pa tako i podnositeljica zahtjeva Mirjana Nestić te II. ovrhovoditelj Drago Gagula, III. ovrhovoditelj Gramat d.d. i IV. ovrhovoditelj Stjepan Zaplatić) suglasno predložili novo vještačenje nekretnine s obzirom da je raniji nalaz i mišljenje star devet godina te isti više nije relevantan. Navedeni prijedlog je usvojen te je zbog toga bilo potrebno održati očevid na licu mjesta s vještakom, a po izradi nalaza i mišljenja, isti je bilo potrebno dostaviti strankama radi očitovanja.

Tijekom 2020. godine, a zbog pandemije uzrokovane virusom COVID 19, najprije je Preporukom od 17. ožujka 2020. ministar pravosuđa Dražen Bošnjaković preporučio odgodu ovršnih predmeta s primjenom preporuke odmah pa u tom razdoblju nije bilo moguće donositi odluke niti provoditi ovršne radnje u ovom predmetu. Nadalje, 30. travnja 2020. objavljen je u Narodnim novinama broj 53/20 Zakon o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti koji je u čl. 3 propisao da se za vrijeme trajanja posebnih okolnosti u smislu tog Zakona zastaje s postupanjem u svim ovršnim postupcima, što je trajalo tri mjeseca. Taj je rok produljen temeljem čl. 8. st. 2. istog Zakona odlukom Vlade Republike Hrvatske za daljnja tri mjeseca iz čega proizlazi da je zastoj s postupanjem u svim ovršnim postupcima trajao od 30. travnja 2020. do 18. listopada 2020., pa sukladno tome u navedenom razdoblju nije bilo moguće postupanje niti u ovom predmetu.

U navedenom predmetu otegotna okolnost je što su založni vjerovnici (njih devet) fizičke osobe te podaci navedeni u zemljišnim knjigama za neke od njih više nisu aktualni zbog čega je pojedinim založnim vjerovnicima već imenovan privremeni zastupnik kako bi se mogla izvršiti dostava za ročište za javnu dražbu. Također je predmet bio i u prekidu zbog smrti jednog ovrhovoditelja, na što sud nije imao utjecaja, a sve navedeno je utjecalo na to da postupak nije okončan u roku određenom odlukom Ustavnog suda broj U-IIIA-546/2019 od 9. srpnja 2019.«

III. MJERODAVNO PRAVO

3. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakonom o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.),

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.),